

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas'ta düzenlenen Pir Sultan Abdal Anma etkinlikleri sırasında Madımak Oteli yaklaşık 15 bin kişinin katıldığı bir saldırıyla yakılmış, bu korkunç vahşet ise kitle tarafından alkışlarla izlenmiştir. Bu yangında 33 yazar, ozan, semah ekibi ile 2 otel çalışanı yanarak ya da dumandan boğularak yaşamlarını yitirmişlerdir. İnsanlığa karşı işlenmiş suç kabul edilmesi gereken Sivas Madımak Katliamı aradan geçen 31 yıla rağmen tam anlamıyla aydınlatılmamış, yaşanan vahşetin arkasındaki gerçek failler araştırılmamış, adalet tesis edilmemiştir. 14 Eylül 2023 tarihinde firari üç sanığın yargılandığı son dava ise zaman aşımına tabi tutularak düşürülmüştür. Türkiye tarihinde Alevilere karşı işlenmiş en karanlık katliamlardan biri olan Sivas Madımak Katliamının faillerinden firari üç sanığın “kaçak” sayılmalarına rağmen zamanaşımı gerekçe gösterilerek yargılanmaması hukuki bir skandaldır. Kaçak sanıkların yabancı makamlardan yurda iade talebinin neden bu güne kadar gereğince yapılmadığı, mahkeme kararında “kaçak” sayılmalarına rağmen neden zamanaşımı kapsamına alındığı, Alevilere yönelik düşmanca hislerle yapılan bu saldırının neden “insanlığa karşı işlenmiş suçlar” kapsamında sayılmadığının bütün yönleriyle incelenmesi ve gerçek sorumlularının yargı önüne çıkartılması amacıyla Anayasanın 98. ve Meclis İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırma sürecinin başlatılması gereğini arz ve teklif ederiz.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
DEM Parti Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

Sezai TEMELLİ
DEM Parti Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili

GEREKÇE

Pir Sultan Abdal Anma Etkinlikleri kapsamında 1 Temmuz 1993 günü Sivas'a gelen şair, yazar, sanatçı ve halk ozanlarının arasında bulunduğu aydınlar, Madımak Otel'i'ne yerleşmiş ancak etkinlikler öncesinde Sivas'ta karanlık odaklar devreye girmeye başlamıştır. Sivas'ta el altından halkı saldırıya hazırlayan bildiriler dağıtılırken, yerel basında "Müslüman mahallesinde salyangoz satılıyor" manşetleriyle halk kışkırtılmaya başlanmış, yazar Aziz Nesin'in Salman Rüşdi'ye ait "Şeytan Ayetleri" kitabını yayınlaması bahane edilerek Pir Sultan Abdal anması için gelenler hedef gösterilmiştir.

Katliama giden süreç, 2 Temmuz günü Cuma namazı sonrası öğlen saatlerinde, çeşitli camilerden çıkan bin kişilik grubun Alevilere karşı nefret sloganları atarak hükümet binasına doğru yürüyüşe geçmesiyle başlamıştır. Saldırgan grup Atatürk Bulvarı ile meydan arasında oluşturan zayıf polis barikatını yıkmış, devletin müdahalesi ve engelleme girişimleri göstermelik olmaktan öteye geçmemiştir. Akşam saatlerine doğru kalabalık sayısı 15 bini geçmiş, Kültür Merkezi'nden ayrılan gruplar Madımak Otel'i'ni taşlamaya başlamış, otele giren saldırganlar içeriye ateşe vermiştir. Yangına müdahaleye gelen itfaiyeye saldırganlar izin vermemiş, bütün devlet mekanizması, Madımak Otel'i'nin içindekilerle yakılmasını izlemekle yetinmiştir. Katliama ilişkin polisin düzenlediği olay tutanağında talep edilmesine karşın 20 kişi dışında askeri kuvvetin desteğe gelmediği vurgulanmış, saldırganlar dağıtıldıktan sonra Madımak Otel'i'nden 93 kişi çıkarılmış, bunların 33'ünün hayatını kaybettiği anlaşılmıştır.

Metin Altıok, Behçet Aysan, Uğur Kaynar, Nesimi Çimen, Muhlis Akarsu, Hasret Gültekin, Asım Bezirci, Edibe Sulari ve Asaf Koçak gibi aydın, sanatçı, şair, yazar ve halk ozanları Sivas'ta katliamında yaşamını yitirmiştir, 12 yaşındaki Koray Kaya ile 15 yaşındaki Menekşe Kaya ve semah ekibi olarak gelen birçok genç Madımak Otelinden sağ çıkamamıştır. Dönemin Başbakanı Tansu Çiller, katliam sonrasında "*Çok şükür, otel dışındaki halkımız bir zarar görmemiştir*" diyerek katliama bakış açısını göstermiştir.

Katliamdan sonra sadece içlerindeki küçük bir grup hakkında açılan ve uzun yıllara yayılarak etkisizleştirilen Madımak Davası şehir şehir dolaştırılıp, mağdur aileler için eziyete dönüştürülmüştür. Uzun süren yargılamalar sonunda bu katillerin çoğu hiç ceza almazken, ellerinde yangını çıkartan benzin bidonlarıyla hafızalara kazınan Ahmet Turan Kılıç ve Hayrettin Gül gibi ceza alan birkaç hükümlü ise Cumhurbaşkanlığına verilen yetkiyle affedilip salıverilmişlerdir. Haklarında dava açılan katillerin birçoğu ise hiçbir zaman bulunamamıştır. Daha sonra firari olarak aranan bu katillerin bazılarının Sivas'tan hiç ayrılmadan yaşamlarına devam ettikleri, hatta resmi olarak haklarında arama kararları olmasına rağmen evlendikleri, askere gittikleri, İSPARK gibi AKP'li İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı kurumlarda işe girip çalıştıkları, ehliyet aldıkları anlaşılmıştır. Bir kısmı da arama kararlarına rağmen hiçbir sorun yaşamadan yurtdışına çıkmışlardır. Yurtdışında kırmızı bültenle aranan firari sanıklardan Vahit Kaynar Polonya sınırında yakalanmasına karşın 40 gün yasal süre dolana kadar Türkiye'den iadesi istenmediği için serbest bırakılmıştır. Yurt dışına çıkartılanlar ise işledikleri insanlık suçlarından dolayı değil, sadece gösteri ve yürüyüş kanununa aykırı davranışları gerekçe gösterilerek iade edilmemişlerdir. Daha sonrasında ise, devlet tarafından sözde bulunamayan bu katiller, zamanaşımı kararıyla ceza almaktan kurtulmuşlardır. Dönemin Başbakanı AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ise zaman aşımı kararı için grup toplantısında yaptığı konuşmada "Milletimiz ve ülkemiz için hayırlı olsun" dediği, bu davadaki Sivas katillerinin avukatları iktidar partisinde milletvekili, belediye başkanı, bakan ve hatta Anayasa Mahkemesi üyesi yapılmışlardır.

Sivas Katliamının faili firari sanıklar yargı önüne çıkartılamayarak zaman aşımının beklenmesi ve cezaevlerinde yüzlerce hasta tutsak ölüme terk edilirken cezaevindeki Sivas katillerinin yaşları bahane edilerek affedilmesi vicdanları yaralamıştır. Bu anlamda hem evrensel hukuk kuralları gereği hem de 5237 T.C.K. ile tanımlanan haliyle bu katliamın “insanlığa karşı suç” niteliğinde olduğu açıktır. Her ne kadar birinci davada bir kısım sanıklara çeşitli cezalar verilmiş olsa dahi esas olarak eksik, yarım, tamamlanmamış bir dava olarak devam eden Sivas katliamı davası bitmemiştir. Arkasındaki örgütler bulunmamış, gerçek failler ortaya çıkarılmamış ve katliamın önlenmesinde ihmali olan yetkililer yargılanmamıştır. Madımak Katliamında adaletin sağlandığını söylemek mümkün değildir. Madımak Otelinde yakınlarını yitiren ailelerin ve Alevi toplumunun en temel beklentisi olan; toplumun hafızasında silinmemesi için Sivas Katliamının gerçekleştiği Madımak Otel “Madımak Utanç Müzesi” haline dönüştürülmesi talebi bile karşılanmamıştır.

Madımak Katliamı; devletin zamanında müdahale etmemesinden kaynaklı büyük bir faciaya dönüşmüştür. Aradan geçen 31 yıla rağmen katliam tüm yönleriyle aydınlığa kavuşturulamamıştır. Katliamın asıl failleri olan karar vericiler hala mahkeme önüne çıkarılamamıştır. Dolayısıyla katliamda “derin bir elin” olduğuna dair şüpheler hala giderilememiştir. 31 yıl önce yaşanan ve insanlığa karşı işlenmiş suç kabul edilmesi gereken 2 Temmuz Sivas Madımak Katliamının tüm yönleriyle tekrar ele alınması, asıl faillerin tespiti, devletin en üst kademesine kadar sorumluluğu bulunanların yargı önüne çıkarılması, firari sanıkların Türkiye’ye getirilip yargılanması ve nihayetinde tüm sorumlularının vicdanlarda ve hukuk önünde yargılanıp mahkûm edilmesi amacıyla bir araştırma komisyonunun kurulması elzemdir.